مجله مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی یزد
دورهٔ ششم، شماره ۱، شماره پیاپی ۴، زمستان ۹۰
ص ۱۰-۳

نحوه ارائه خدمات اساتید راهنما از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی

شهناز مجاهد*[۱]، خدیجه نصیریانی [۲]، طاهره سلیمی [۳]، دکتر محمدحسن لطفی [۴]

۱- کارشناس ارشد آموزش مامایی، مربی گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
۲- کارشناس ارشد پرستاری، دانشجوی دکترای پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
۳- کارشناس ارشد پرستاری، مربی گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
۴- دکترای اپیدمیولوژی، دانشیار گروه آمار و اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

تاریخ دریافت: ۸۸/۱۱/۳ تاریخ پذیرش: ۸۹/۱۰/۲۵

چکیده

سابقه و اهداف: مشاوره ناکافی اساتید راهنما می‌تواند دانشجویان را در دست‌یابی به اهداف آموزشی و حرفه‌ای دچار مشکل نماید و مشاوره‌های درست حتی فرصت‌هایی برای رشد تحصیلی و تغییر الگوی رفتاری آنها فراهم نماید؛ لذا با توجه به اهمیت موضوع این مطالعه با هدف تعیین عملکرد اساتید راهنما از دیدگاه دانشجویان انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه توصیفی بر روی ۳۸۵ نفر از دانشجویان دانشگاه انجام شده است. اطلاعات از طریق تکمیل پرسشنامه جمع آوری شد. عملکرد اساتید در هر آیتم با استفاده از گزینه‌های عالی، خوب، متوسط و ضعیف ارزیابی شد.

یافته‌ها: در بررسی دیدگاه دانشجویان مشخص شد که اکثراً (۴۱/۸٪) با ثابت بودن استاد راهنما از ترم اول تا آخر موافق بودند. همچنین از نظر دانشجویان عملکرد اساتید در زمینه‌های نظارت مستمر، تهیه جدول زمان بندی جهت انجام مشاوره‌های فردی و یا گروهی با دانشجو، برگزاری جلسات مشاوره طبق جدول زمان‌بندی، در حد ضعیف، اما عملکرد اساتید در رابطه با راهنمایی قابل قبول دانشجو در زمینه مسائل آموزشی و آشنایی اساتید با قوانین آموزشی، در حد خوب ارزیابی شده بود. توانایی استاد راهنما در برقراری ارتباط صمیمانه با دانشجو و انگیزه و رغبت استاد راهنما به کار راهنمایی دو آیتمی بودند که در اکثر موارد عالی ارزیابی شده بود.

بحث و نتیجه گیری: ضرورت دارد اساتید راهنما در اولین ترم تحصیلی دانشجویان را با آئین نامه‌های آموزشی آشنا نمایند همچنین مسئولین در اجرای برنامه‌های آموزشی در ارتباط با شرح وظایف اساتید راهنما اقدام جدی به عمل آورند.

واژه‌های کلیدی: استاد راهنما، دانشجو، مشاوره و راهنمایی

* (نویسنده مسئول)؛ تلفن: ۸۲۴۱۷۵۱-۰۳۵۱، آدرس الکترونیکی: sh_ mojahed@yahoo.com

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-08]

مقدمه

در دنیای امروز گسترش علوم، دگرگونی‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی پیچیدگی خاصی را در مسیر حرکت موفق قشر جوان در دانشگاه و جامعه ایجاد کرده است. که دریافت کمک و راهنمایی برای عبور از این مسیر لازم است. عواملی چون ارتباط مطلوب بین دانشجو و اساتید و توجه اساتید به وضعیت آموزشی دانشجو در پیشگیری از مشکلات آموزشی و تحصیلی مؤثر بوده و می‌تواند شرایط ارائه مشاوره و راهنمایی تحصیلی را فراهم آورد (۱).

دوران تحصیل دانشگاهی برای بسیاری از دانشجویان همراه با خطرات و آسیب‌های جدی می‌باشد. تغییر محیط، امتحانات مشکل، افسردگی، اضطراب، استرس‌های شدید تغییر در سبک زندگی، مشکلات شغلی و اقتصادی... از جمله عواملی هستند که می‌توانند در بروز آسیب‌های روان‌شناختی و به طبع آن افت عملکرد تحصیلی و اجتماعی دانشجویان مؤثر باشند. راهنمایی و مشاوره دانشجویی فرآیند مهمی در توسعه قابلیت‌های دانشجویان و آگاه سازی آنها به وضعیت موجود خویش و ارائه دیدگاه‌های صحیح نسبت به آینده فرا روی آنها دارد. بهبود فرآیند مشاوره و راهنمایی سبب رضایتمندی دانشجویان از تجربیات دانشگاهی گردیده و آنها را تشویق می‌کند تا جهت دست‌یابی به اهداف متعالی آموزش، کوشش و تلاش کافی بنمایند (۲).

راهنمایی و مشاوره تحصیلی موجب بازدهی و کارآمدی بیشتر نظام آموزشی، افزایش پیشرفت تحصیلی و کاهش افت تحصیلی و تقلیل مشکلات رفتاری می‌شود از این رو می‌توان ادعا کرد که خدمات و فعالیت‌های مشاوره تحصیلی وسیله‌ای تسهیل کننده برای رسیدن به هدف‌های آموزش و پرورش قلمداد می‌شود (۳).

در مطالعات متعددی تأثیر مشاوره و راهنمایی تحصیلی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان و دانشجویان مشخص شده است (۴- ۷). ارکان مؤثر در کیفیت آموزش عالی، سه فاکتور عمده استاد، دانشجو و نظام آموزشی می‌باشد. بدیهی است این سه عامل جدای از یکدیگر و متمایز از کل جامعه نیستند (۸).

یکی از توصیه‌های مهم کنفرانس آموزش پزشکی در ادینبورگ در سال ۱۹۹۳ نیز مشارکت دادن و سهیم نمودن دانشجویان در همه سطوح آموزش، نظیر تعیین اهداف برنامه درسی و ارزشیابی می‌باشد. اعضای هیئت علمی بدنه اصلی هر دانشگاه را تشکیل داده و مسلماً در سیستم آموزشی اهمیت زیادی دارند. دانشگاه‌های علوم پزشکی به استادان توانمند و با انگیزه به عنوان یکی از ارکان تعلیم و تربیت نیاز دارند تا در آموزش دانشجویان و ارتقای بهداشت و درمان جامعه مؤثر واقع شوند (۹). هر چند ارائه مشاوره و راهنمایی تحصیلی به دانشجویان از مسئولیت‌های خطیر اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها محسوب می‌گردد، اما اساتید راهنما نیز نیاز به آموزش خاص قبل از ورود به خدمات مشاوره‌ای دارند و برنامه مشاوره و راهنمایی نیاز به مانیتورینگ مداوم برای شناسایی عملکردها و تغییر نیازها جهت ارتقاء برنامه دارد. راهنمایی دانشجویان به عنوان یکی از وظایف اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها در ماده ۴۴ آئین نامه استخدامی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی مورد توجه قرار گرفته است (۱۰). استاد راهنما به عنوان یک هماهنگ کننده تجربیات یادگیری، باید آگاهی و اطلاعات به روز در موضوعات مختلف برنامه درسی، راه و روش ثبت نام و خدمات شخصی پزشکی و مشاوره‌ای داشته باشد (۱۱). استاد راهنما یکی از اعضای هیئت علمی دانشگاه است که، مسئولیت هدایت تحصیلی و راهنمایی و مشاوره دانشجویان را در زمینه مشکلات فردی عاطفی اجتماعی خانوادگی و نیز مشکلات غیر مترقبه در حدود مقدورات را بر عهده دارد تا بتواند در جهت ارتقای تحصیلی بهداشت روانی جسمی معنوی و اجتماعی دانشجویان با توجه به شرایط زمانی و مکانی اقدام موثر داشته باشند (۱۲). با توجه به مسائل مطرح شده و مسئولیت خطیر دانشگاه‌ها در تربیت، آموزش و پرورش دانشجویان ارائه مشاوره و راهنمایی تحصیلی از طریق اساتید به دانشجویان یک ضرورت می‌باشد. از طرفی چون اساتید راهنما برای دانشجو فعالیت می‌نمایند بنابراین دانشجو بهترین فرد برای مؤثر بودن ارزیابی عملکرد آنهاست.

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-08]

روش بررسی

در این مطالعه توصیفی- مقطعی جامعه مورد بررسی را دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی در سال ۱۳۸۷ تشکیل می‌دادند. حجم نمونه مورد نظر با در نظر گرفتن پارامترهای ذیل P=٪۵۶، q=٪۴۴، d=٪۵، سطح اطمینان=٪۹۵، $n = p.q(z1 - \sim / 2)^2 / (d)^2$ ۳۸۰ نفر معادل ۱۵٪ دانشجویان بود. سپس بر مبنای تعداد دانشجوی شاغل به تحصیل در هر دانشکده و بر مبنای نمونه گیری طبقه‌ای تصادفی با تخصیص متناسب برای دانشکده‌های پزشکی، پیراپزشکی، دندان پزشکی، بهداشت و پرستاری و مامایی نمونه گیری انجام شد.

پرسشنامه با استفاده از آئین نامه شرح وظایف اساتید مشاور دانشجویان شاهد و ایثارگر و مطالعه کتب تهیه گردید و اعتبار و اعتماد آن با نظرخواهی از ۱۰ نفر از اعضای هیئت علمی و آزمون مجدد (r=۰/۸۹) تأیید گردید. جهت جمع آوری داده‌ها پس از کسب اجازه از مسئولین ذیربط با مراجعه به کلاس دانشجویان هدف اجرای طرح برای آنها توضیح داده شده و در صورت رضایت از آنها خواسته می‌شد که پرسشنامه را با دقت به صورت خود گزارش دهی تکمیل نمایند. پرسشنامه مذبور شامل دو بخش بود، بخش اول شامل مشخصات دموگرافیک و بخش دوم شامل سؤالات مربوط به دلیل مراجعه دانشجویان به اساتید راهنما، نحوه و مدت زمان انتخاب اساتید راهنما و سؤالاتی در رابطه با ارزیابی عملکرد اساتید راهنما بود. عملکرد اساتید راهنما در هر آیتم با استفاده از گزینه‌های عالی، خوب، متوسط و ضعیف ارزیابی می‌شد. در نهایت برای بررسی عملکرد اساتید بر حسب متغیرهای مورد بررسی به گزینه عالی ۴ امتیاز، خوب ۳ امتیاز، متوسط ۲ امتیاز و گزینه ضعیف ۱ امتیاز تعلق می‌گرفت و در انتها برای تعین نمره عملکرد اساتید امتیاز حاصل از گزینه‌ها جمع و امتیاز ۱۰ و کمتر عملکرد ضعیف، امتیاز ۲۰-۱۱ متوسط و امتیاز بیشتر و مساوی ۲۱ عملکرد خوب در نظر گرفته می‌شد. پس از جمع آوری داده‌ها تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزار آماری SPSS 11 انجام شد.

یافته‌ها

بر اساس نتایج بیشترین افراد مورد پژوهش در دانشکده پرستاری و مامایی و بهداشت و کمترین تعداد در دانشکده پزشکی مشغول به تحصیل بودند، کمترین درصد دانشجویان (۱۵/۶٪) در مقطع کاردانی و بیشترین درصد در مقطع کارشناسی (۶۵/۲٪) بوده و از نظر محل سکونت اکثریت نمونه‌ها (۵۵/۶٪) ساکن خوابگاه و کمترین درصد (۳/۹٪) در منزل اجاره‌ای سکونت داشتند. همچنین ۴۰/۳٪ در ترم ۵ تا ۷ مشغول به تحصیل بوده و از نظر معدل ۳۲/۵٪ معدل بین ۱۵ تا ۱۶/۹۹ داشتند.

در بررسی نحوه مراجعه به اساتید راهنما مشخص شد اکثریت دانشجویان به استاد راهنما خود مراجعه شخصی و حضوری داشته و بیشترین علت مراجعه آنها (۸۶٪) به منظور کسب اطلاع از مقررات و آیین نامه‌های آموزشی بوده است.

در بررسی دیدگاه دانشجویان در رابطه با مدت زمان انتخاب استاد راهنما مشخص شد که اکثراً (۴۱/۸٪) با ثابت بودن استاد راهنما از ترم اول تا آخر موافق بودند. ۳۰/۵٪ دانشجویان انتخاب استاد راهنما را به صورت ترم به ترم و ۲۲/۵ ٪انتخاب استاد راهنما را به صورت سالانه مناسب می‌دانستند. لازم به ذکر است که در ۱/۳٪ پاسخی به سؤال داده نشده بود (جدول ۱).

نتایج نشان داد از نظر اکثر دانشجویان عملکرد اساتید راهنما در زمینه‌های نظارت مستمر و پیگیری وضعیت تحصیلی آنها (۳۵/۸٪)، تهیه جدول زمان بندی جهت انجام مشاوره‌های فردی و یا گروهی با دانشجو (۴۱/۸٪)، برگزاری جلسات مشاوره طبق زمان‌بندی جلسات مشاوره استاد (۴۲/۳٪)، ضعیف می‌باشد. همچنین عملکرد اساتید در زمینه‌های میزان مشارکت استاد راهنما در آشنایی دانشجویان با دستورالعمل‌های آموزشی (۳۳/۱٪)، تأثیر اقدامات استاد راهنما در بهبود وضعیت تحصیلی آنها (۳۸/۴٪)، سهولت دسترسی دانشجویان به استاد راهنما (۲۷/۸٪) در اکثر موارد در حد متوسط و عملکرد اساتید در زمینه راهنمایی قابل قبول در زمینه مسائل آموزشی (۳۵/۱٪) و آشنایی اساتید با قوانین آموزشی (۴۳/۹٪)، در اکثر موارد در حد خوب ارزیابی شده

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-08]

بود. لازم به ذکر است توانایی استاد راهنما در برقراری ارتباط صمیمانه با دانشجو در ۳۷/۱٪ موارد و انگیزه و رغبت استاد راهنما به کار راهنمایی و مشاوره در ۳۰/۱٪ موارد عالی ارزیابی شده بود.

در بررسی متغیرهای جنس، مقطع تحصیلی (جدول شماره ۲) دانشکده محل تحصیل، معدل و محل سکونت مشخص شد اکثر دانشجویان پسر عملکرد اساتید راهنما را ضعیف و اکثر دانشجویان دختر عملکرد اساتید راهنما را در حد متوسط ارزیابی کرده بودند همچنین دانشجویان دانشکده‌های بهداشت پیراپزشکی و پرستاری مامایی اکثراً عملکرد را در حد متوسط اما دانشجویان دانشکده‌های پزشکی و دندان پزشکی اکثراً عملکرد اساتید راهنما را ضعیف ارزیابی کرده بودند با استفاده از آزمون کای دو مشخص شد فقط بین متغیر دانشکده محل تحصیل با دیدگاه دانشجویان از عملکرد اساتید راهنما ارتباط معنی آماری وجود دارد (P<۰/۰۵)

جدول ۱: توزیع فراوانی دیدگاه دانشجویان در رابطه با مدت زمان انتخاب اساتید راهنما

گزینه‌ها	تعداد	درصد
ثابت بودن استاد راهنما از ترم اول تا آخر	۱۵۹	٪۴۱/۳
انتخاب فقط برای یک سال	۸۵	۲۲/۱
انتخاب فقط برای یک ترم	۱۱۶	۳۰/۱
سایر موارد	۲۰	۵/۲
جمع	۳۸۵	۱۰۰

جدول ۲: توزیع فراوانی عملکرد اساتید راهنما بر حسب مقطع تحصیلی

وضعیت عملکرد	ضعیف		متوسط		خوب		جمع	
مقطع تحصیلی	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کاردانی	۱۹	۳۱/۷	۳۷	۶۱/۷	۴	۶/۶	۶۰	۱۰۰
کارشناسی	۹۸	۳۹	۱۰۹	۴۳/۵	۴۴	۱۷/۵	۲۵۱	۱۰۰
دکترا	۳۸	۵۱/۴	۲۴	۳۲/۴	۱۲	۱۶/۲	۷۴	۱۰۰
جمع	۱۵۵	۴۰/۱	۱۷۰	۴۴/۳	۶۰	۱۵/۶	۳۸۵	۱۰۰

بحث

دانشجویان دانشگاه‌ها در طی تحصیل خود برای توانمندی، موفقیت و پیشگیری از مشکلات تحصیلی نیازمند مشاوره و راهنمایی تحصیلی می‌باشند. دانشگاه‌ها موظفند نیاز دانشجو را در این خصوص برآورده نمایند. نتایج بررسی ما نشان داد بیشترین علت مراجعه دانشجویان به اساتید راهنما به علت عدم آگاهی کافی از مقررات و آیین‌نامه‌های آموزشی به خصوص در رابطه با حذف اضطراری، عدم حضور در کلاس درس و... بوده است. در بررسی آقا جانی نیز مشخص شد که ۶۴٪ دانشجویان به استاد راهنمای خود مراجعه شخصی و حضوری داشته و بیشترین مراجعه آنها به منظور مشاوره تحصیلی و کسب اطلاع از مقررات و آیین نامه‌های آموزشی بوده است (۱۳).

استاد راهنما به عنوان یک پشتیبان و راهنمای دانشجویان است که ضمن ایجاد یک رابطه عاطفی می‌بایست نسبت به ایجاد روحیه نشاط، امید به آینده، خود باوری در دانشجو نقش

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-08]

حمایتی خود را به بهترین نحو ایفا و در ضمن از ایجاد وابستگی کاذب خودداری کند (۱۴).

در این بررسی مشخص شد اکثر دانشجویان تمایل دارند استاد راهنمای آنها از ترم اول تا آخر ثابت باشد. در آئین نامه استاد راهنما نیز قید شده که باید انتخاب اساتید با توجه به جنسیت دانشجویان صورت گرفته و استاد راهنما در طول دوران تحصیل دانشجو ثابت باشد (۱۵).

هر چند نتایج بعضی مطالعات بیانگر این است که اساتید راهنما بیشترین نگرش مثبت را به ارزیابی مکرر و شناخت وضعیت تحصیلی دانشجوی در حال تحصیل دارند، که می‌تواند ناشی از علاقه مندی آنها نسبت به روند پیشرفت دانشجو در حین تحصیل باشد (۱۶). اما در این بررسی دانشجویان عملکرد اساتید در زمینه‌های نظارت مستمر و پیگیری استاد از وضعیت تحصیلی دانشجو را ضعیف و تأثیرات اقدامات استاد راهنما در بهبود وضعیت تحصیلی را در حد متوسط ارزیابی کرده بودند. شاید نظارت و پیگیری کم اساتید راهنما از وضعیت تحصیلی دانشجویان متأثر از حجم کاری زیاد آنها باشد. این نتایج مشابه نتایج هزاوه ای بود که نشان داد دانشجویان از اقدامات اساتید راهنمای خود رضایت ندارند (۱۷).

عملکرد ضعیف اساتید در زمینه‌های تهیه جدول زمان‌بندی و برگزاری جلسات مشاوره و مشکل دسترسی به اساتید راهنما می‌تواند نقش به سزایی در نارضایتی دانشجویان داشته باشد نتایج چند مطالعه نشان داد که جلسات مشاوره شخصی مؤثرتر از جلسات مشاوره گروهی بوده و میزان مراجعه دانشجویان به اساتید راهنما با میزان رضایت آنها نسبت مستقیم دارد (۱۸-۸). شاید عدم برگزاری جلسات گروهی مشاوره و ندانستن جدول زمان بندی برای انجام مشاوره به دلیل پایین بودن آگاهی اساتید از وظایف خود باشد. هزاوه ای مطرح می‌کند اکثریت اساتید ارائه راهنمایی و مشاوره دانشجو را به عنوان یک وظیفه تلقی نموده‌اند در حالی که این تعداد بیان کرده‌اند که به طور کامل با وظایف استاد راهنمایی آشنایی ندارند (۱۹). مشاوره به دانش و مهارت‌های بسیاری نیازمند است. به طور خلاصه می‌توان گفت مشاور باید بداند که چگونه جلسه مشاوره را به طریقه درست آغاز کند به چه نحوی به آن ادامه دهد و نهایتاً با چه شیوه‌ای آن را پایان بخشد (۱۴).

نتایج این بررسی نشان داد میزان آشنایی استاد راهنما با قوانین آموزشی و راهنمایی قابل قبول دانشجو در زمینه آموزشی خوب اما مشارکت اساتید راهنما در آشنا کردن دانشجو با قوانین آموزشی در حد متوسط بوده است. در حالی که بر اساس آئین نامه شرح وظایف استاد راهنما اساتید موظفند دانشجو را با مقررات و ضوابط آموزشی، پژوهشی، دانشجویی و انضباطی در مقطع مربوطه آشنا نمایند. شکی نیست که داشتن نگرش مناسب و آگاهی و مهارت کافی در انجام وظایف مشاوره و راهنمایی به منظور کمک و یاری موفقیت آمیز به دانشجویان ضروری و بسیار با اهمیت است.

هزاوه ای در این رابطه می‌نویسد ممکن است قسمت عمده مشکلات آموزشی دانشجویان به علت عدم ارائه مشاوره و راهنمایی صحیح و مؤثر از سوی اساتید راهنما و در حد قابل قبول نبودن میزان آگاهی و نگرش و عملکرد آنها باشد (۱).

در این بررسی توانایی استاد راهنما در برقراری ارتباط صمیمانه با دانشجو، انگیزه و رغبت استاد راهنما به انجام کار راهنمایی و مشاوره در حد عالی ارزیابی شده بود. شاید این نتایج متأثر از اجرای برنامه توانمند سازی توسط معاونت آموزشی دانشگاه و برگزاری کارگاه‌های اساتید راهنما با محوریت نحوه انجام مشاوره باشد. در یک مطالعه مشخص شد ۷۰/۵٪ دانشجویان معتقدند داشتن مهارت‌های ارتباطی یکی از عوامل موثر بر عملکرد آموزشی اساتید است (۹). در بررسی عملکرد اساتید راهنما بر حسب متغیر مقطع تحصیلی مشخص شد دانشجویان مقطع دکترا اکثراً عملکرد را ضعیف در حالی که دانشجویان مقطع کاردانی و کارشناسی اکثراً عملکرد را در حد متوسط ارزیابی کرده بودند همچنین دانشجویان دانشکده‌های پزشکی و دندان پزشکی در اکثر موارد عملکرد اساتید راهنما را ضعیف و اکثر دانشجویان سایر دانشکده‌ها عملکرد را در حد متوسط ارزیابی کرده بودند. این نتایج مشابه

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-08]

نتایج هزاوه ای بود که نشان داد اساتید راهنما موفقیت کاملی در ارائه مشاوره و راهنمایی دانشجویان خصوصاً در رشته‌های پزشکی و دندان پزشکی نداشته‌اند و نیازمند افزایش سطح آگاهی و مهارت خود از طریق شرکت در کارگاه آموزشی و در اختیار داشتن آئین نامه و شرح وظایف آموزشی روشن با تکیه بر حمایت دانشگاه به منظور تسهیل در ارائه خدمات مشاوره‌ای و راهنمایی به دانشجویان می‌باشند (۱۹). در این رابطه کبیرزاده بیان می‌کند میزان رضایت دانشجویان در دانشکده‌های مختلف یکسان نبوده و بیشترین رضایت در دانشکده پزشکی و کمترین در دانشکده داروسازی بوده است. هر چند دانشجویان پسر نسبت به دانشجویان دختر و دانشجویان با معدل بین ۱۵ تا ۱۶/۹۹ بیشتر از دانشجویان با سایر معدل‌ها عملکرد اساتید را ضعیف ارزیابی کرده بودند اما این اختلاف از نظر آماری معنی دار نبود. در مطالعه دیگری نیز تفاوت معنی داری بین رضایت دانشجویان پسر و دختر دیده نشد (۲۰).

نتایج بسیاری از مطالعات نشان داده است که اجرای روش کارگاهی مشروط به برنامه ریزی کارگاه بر مبنای نیاز فراگیران باعث یادگیری فعال و قابل ملاحظه آگاهی می‌شود؛ و روش در اختیار قرار دادن مواد آموزشی برای اساتید راهنما به علت عدم تأثیر بر رفتار و شاید فراهم آوردن زمینه بازخورد در فرایند آموزشی کم اثر بوده است (۲۴-۲۱)؛ لذا با توجه به اهمیت مشاوره و راهنمایی برای دانشجویان دانشگاه پیشنهاد می‌گردد برنامه آموزشی کارگاهی در جهت افزایش مهارت‌های اساتید راهنما مورد مطالعه و بررسی بیشتری قرار گرفته و متناسب با نیاز هر گروه برنامه ریزی لازم جهت ارتقاء مشاوره و راهنمایی اساتید مورد توجه قرار گیرد.

نتیجه گیری

نتایج بررسی ما نشان داد بیشترین علت مراجعه دانشجویان به اساتید راهنما به علت عدم آگاهی کافی از مقررات و آیین‌نامه‌های آموزشی به خصوص در رابطه با حذف اضطراری، عدم حضور در کلاس درس و... بوده است.

References

1-Hazavehei SMM, Fathi Y. ***A comparison of the effect of two educational methods on academic advisors' knowledge, attitude and practice in Hamadan University of Medical Sciences***. Studies in Development of Medical Education 2005; 1(2):85-93. [Persian]

2-Nouranipour R. ***University Students Counseling Program as a Basic Service for Students' Growth, Achievement and Success.*** Counseling Research and Developments 2000; 2(5-6):41-56. [Persian]

3- Rajai M. Ahmadi SA. Abedi MR. ***The Effect of educational group counseling on promoting academic skills and achievements of high school students.*** Counseling Research & Developments 2005; 3(12):41-52. [Persian]

4- Shamsodin so, Najafipoor S. ***Students' assessment about quality of their teachers consultations***. Proceedings of the Seventh National Conference on Medical Education; 2004, Tabriz, Iran.

5- Sharifian A. ***Factors affecting students academic achievement in Shahed University***. Journal of Social Science 2001; 15-16:199-230. [Persian]

6- Hoseini SM. ***Principles and methods of guidance and counseling***. 5th Ed. Tehran: Islamic Azad University Press. 2002. [Persian]

7- Van luijik ST, Smeet JGE, Smits J, Wolfhagen L, Perquin MLF. ***Assessing professional behavior and role of academic at the Maastricht Medical School***. Med Teach 2000; 22(2): 168-72.

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-08]

8- Safdari-Dehcheshmeh F, Delaram M, Parvin N, Kheyri S, Forouzandeh N, Kazemian A. ***The viewpoints of Students and Educators, in Faculty of Nursing and Midwifery of Shahrekord University of Medical Sciences, About the Effective Factors in Academic Improvement of Students, 2004***. Shahrekord University of Medical Sciences Journal 2007; 9(3):71-77. [Persian]

9- Jafarzadeh A, Bakhshi H, Rezayati MT, Nemati M. ***The viewpoints of the students of Rafsanjan University of Medical Sciences about factors influencing educational activities of instructors***. Journal of Rafsanjan Nursing, Midwifery and Paramedical College 2009.3(4):31-37.[Persian]

10- Ministry of Health and Medical Education. ***Set of regulations related to academics of medical science universities***. 3rd Ed. Tehran: The Ministry 1991: 240. [Persian]

11- The University of Texas. ***The faculty advisors role*** (2001) Available from: http://www.uta.edu/ advisorhadbook/faculty.advisor-htm (Accessed: 10.01. 2011).

12- Duties and responsibilities of the supervisors. ***Seminar for educational deputies of medical sciences universities***. 1999 Mashhad, Iran.

13- Haji Aghajani S, Ghorbani R, Jenabi MS, Rashidipour A, Saberian M, Malek M. ***Instructors Performance, selection, Duties and Responsibilities from Students Points of View in Semnan Medical University (2001-2002)***. Journal of Bushehr University of Medical Sciences 2003; 5(Supp. 2):12-17.[Persian]

14- Khodayarian M, Mirmohammadi J, Salimi T, Araban M, mojahed Sh, Resaee M. ***Determining the competency dimensions of supervisor professor from the nursing student viewpoints. A qualitative study.*** Iranian Journal of Medical Education and Development 2011; 11(4) :332-344 [Persian].

15- Ministry of Health and Medical Education. ***Council of planning, training and regulations of faculties of medical sciences***. Tehran: The Ministry 1991.

16- Adhami A, Nouhi E, Mohammad Alizadeh S,Jalili Z, Fatahi Z. ***Faculty Members Attitude toward academic advising and counseling and their viewpoints about counseling duties***. Iranian Journal of Medical Education 2008; 8(1):7-13. [Persian]

17- Hazavehei SMM. ***Comparison of the effectiveness of two academic advisors' educational methods on the level of students' satisfaction in Hamadan University of Medical Sciences***. Shahrekord University of Medical Sciences Journal 2003; 5(2):16-26. [Persian]

18- Galehdar N, Birjandi M. ***Assessment of university students' satisfaction from academic counseling of the tutors of Lorestan University of Medical Sciences in the second half of school year 2007-2008.*** Yafteh. 2010; 11 (4). [Persian]

19- Hazavehei SMM. Emdadi Sh. ***The KAP study of faculty members of the Hamadan University of Medical Sciences about academic advising programs in 1998.*** Journal of Hamadan University of Medical Sciences & Health Services 2000; 7(2):36-43. [Persian]

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-08]

20- Kabir zadeh A, Zamani Kiasari A, Mohseni Saravi B, Bagherian Farokhabadi E. ***Students Satisfaction of Personal Tutors in Mazandaran Medical Sciences University, 2007***. - Islamic Azad University - Sary Branch. Available from: Http://iausari.iau.ofis.ir. Accessed: 26, 2010. [Persian]

21- Green ML, Gross CP, Kernan W N, Wong JG, Holmboe ES. ***Integrating Teaching Skills and Clinical Content in a Faculty Development Workshop***. J Gen Intern Med. 2003 June; 18(6): 468–474.

22- Langille DB, Kaufman DM, Laidlaw TA, Sargeant J, MacLeod H. ***Faculty attitudes towards medical communication and their perceptions of students' communication skills training at Dalhousie University***. Med Educ. 2001 Jun; 35(6):548-54.

23- Jalili Z. ***Learning – asked model for controlling iron- deficiency anemia among children aged 1-5- Kerman 1999-2000***. [Ph.D thesis]. Tarbiat Modares University. Tehran. 2000.

24- Edison ME, Horgan S, Helton WS. ***Using small group workshop to improve surgical residents' technical skills***. Acad Med, 2001 76(5):557-8.

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-08]

Viewpoints of students of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences regarding their academic advisors

Sh. Mojahed (MN) [*1], Kh. Nasiriani (PhD) [2], T. Salimi (MN) [3], M.H. Lotfi (MD, PhD) [4]

1-3. Nursing & Midwifery School, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences,Yazd, Iran.
4. School of Public Health, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran

Abstract

Introduction: Academic advisors have been proven important in students' success. Insufficient guidance and counseling can delay professional and educational achievements. Proper counseling can provide opportunities for educational success and also positive change students' behavioral models. This study was accomplished with the purpose of assigning the function of advisors from the viewpoint of the students.

Methods: This descriptive study was done on 385 students of Shahid Sadoughi University. Randomized stratified sampling was used. The data were collected by completing the self-reported questionnaire and then were analyzed by SPSS software. Advisors' functions in each of the items were evaluated. The significance level of 0.05 was considered.

Results: The majority of samples were from Nursing, Midwifery, and Public Health School and a few from Faculty of Medicine. The majority of students (41.8%) agreed to have the same advisor from the first term to the last. Also the results showed that the functions of advisors were poor in the areas of constant supervision and monitoring of students' educational status (35.8%), preparing the timetable for performing the personal or group counseling (41.8%) and providing counseling sessions according to the timetable (42.3%). But their functions were fair in the areas of acceptable guidance of students in the educational problems (35.1%), and the advisor's familiarity to educational regulations (43.9%). It is necessary to note that the advisor's ability in making the intimate relationship with students (37.1%), and the advisors' motivation and tendency to guidance and counseling (30.1%) were the two items evaluated excellent by students.

Conclusion: It is necessary that advisors make the students familiar with educational regulations at the first semester of higher education. Also, the policies and regulations for advisors will clarify their activities and will help them to perform better.

Key Words: supervisor professor, function, student

[*]Corresponding author's email: sh_ mojahed@yahoo.com

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-08]